

Desmoștenirii târgului...

Cine a putut să uite nenorocirea din noaptea de 18 Mai? Mahalale întreai sub apă, copii și femei tipând de groaza pieririi, gospodari necăjiți jelindu-și avutul agonisit o viață și măturat într-o clipă de furia apelor... privesc tragică, în zorii zilei aceleia plumburi.

Cine n'a vărsat, atunci, o lacrimă pentru drama care li se petrecea sub ochi, chiar din cei ce nu plățiseră tribut apelor vandalice, acela n'a fost om.

Și minune! zguduitu-s-au și sufletele (dacă putem spune astfel) eternilor nepăsători care se mai cheamă și autorități!

Părăsindu-și proverbiala somnolență din jilfurile comode, și-au plimbat, cu importanță, siluetele prin ceata necăjită, s-au crucit ca de-o minune neașteptată, căzută pe capetele d-lor ațot prevăzătoare și ca un iureș-s-au întors la jilfuri, să scrie, să întocmească planuri și iar să scrie.

Și. Doamne! fie-ne permis o observație măruntă: Uite și un chior patagonez dacă s'ar scobori într-o zi în gara Pietrei, ar dibui problema edilitară cea mai cu precădere: Strâns între meninghinea munților și gealul apelor, orașul nostru va avea pururi de suferit, dacă edilii lui nu se vor gândi la domolirea apelor și la proptirea piepților de munte.

Indiguirea Bistriței și Cuediuului și bararea Cozlei, iată problemele de bază edilitare ale târgului nostru.

Căci târgoveții pietreni nu se numesc numai cei depe culmile din centru: târgoveții sunt și cei din Precista, din Mărăței ca și cei din Dărmănești. Nu pentru unii „mumă” și pentru alții ciumă. Căci școli luxoase și teatre grațioase, pot fi, astfel lichide de mângăritar pe cap chelbos.

S'au făcut promisiuni: un ministru a venit chiar vara trecută, măsurând și dând dispoziții. Și netrași de mănecă, au promis suma de 5 milioane, pentru împlinirea lucrărilor de indiguire.

Proiecte, măsurători, dispoziții, promisiuni.

Chestia de viață și de moarte, problema de bază a existenței târgului, s'a politicat în ultimul cuvânt de mai sus. Ba plicisindu-se de zămbete promițătoare, au devenit nervoși și agresivi: pățania d-lui profesor Pescu, unul din reprezentanții sinistraților bruscați de o pomana-giu de partid e doar concludentă.

Cetățenii însă nu se pot spăria de boli, fie ele și vechi, a celor ce ne fericesc gospodăria târgului: li-i în joc doar avutul agonisit cu sudorii de sânge.

Au făcut o întrunire Duminică trecută, vor mai face și altele și vor merge cât de departe și dreptatea tot va eși la iveală. Bistrița își va repeta cu siguranță cântul derâgător în primăvara viitoare.

Noi am face o propunere cetățenilor, o tranșă de bunuri cu riscul de a trece drept nerisori. Tribunalele avem ca și judecători: Cei cu promisiunile să treacă în mahalalele cu beleaua.

Peste... intrând la apă în primăvară își vor mai miza obrozele și, fiind a vutur lor în joc, se vor grăbi (să vedă grabă!) să-și facă datoria.

Victor Andrei

„AS“-ul PARTIDULUI LIBERAL

Mențin ceea ce am mai declarat și altădată. Nu fac politică. Că mă interesează și caut s'o interpretez, asta da. Dar asta e, în definitiv, datoria noastră de gazetari.

Să prindem faptele — ca o antenă de radio — din atmosfera zilei, din învălmășagul străzii — și să le redăm, publicului cititor, interpretate și cât mai aproape de mentalitatea lui. Cititorul caută în scrisul gazetăresc, o informație, o anticipare, o îndrumare chiar și când ideile lui se potrivesc cu cele din articolul de gazetă. — cu atât mai bine — atunci este extrem de mulțumit. Nu rare ori ni s'a întâmplat să primim scrisori de felicitare, străngeri de mână și laude, isbucnite sincere și spontane din adâncul sufletului cititorilor, pentru felul cum am știut să sesizăm, să interpretăm și să soluționăm anumite fapte și evenimente, la ordinea zilei.

Și noi de asta scriem. De plăcerea pe care o simțim în fața bucuriei cititorilor.

Dar să revin la subiect (Asume am făcut digresiunea de mai sus, ca să explic starea de spirit sub care-l voi scrie).

De mai bine de o lună de zile, d-l Nicu Guranda (nu am avut onoarea să-l cunosc personal; d-sa obișnuiește să meargă numai în automobil)

directorul băncii Petrodava și „fruntaș” liberal, își face o reclamă agasantă. A scos (cu ajutorul ușierului Rorlich și a altor ușieri o gazetă — Săptămâna — care-i publică biografia și toate faptele însemnate din viață; a inspirat, în ziarul „Lumea” un articol în care, nici una nici două, se proclamă „as” al partidului; a înșuflat, în același ziar, un alt articol, cu impresii dela congresul liberal din Iași — ocazie în care d-l Guranda „a fost viu felicitat” (dece nu și îmbrățișat și sărutat!) de către d-l Vintilă Brătianu; a înșușat, prin alte multe gazete din capitală, că d-l Panaite Criveț — actualul vice președinte — se va retrage dela conducerea partidului, urmându-i „ca cel mai indicat” d-l N. Guranda; și așa mai departe.

Mă rog cine este acest domn, Guranda despre care eu știu numai că locuiește în mansarda Petrodavei, că face promenade în mașină și că a fost condamnat la 500 lei amendă pentru lovire!

Cine-i personajul acesta (despre care am mai auzit că este foarte civilizat) dar care apelează la această reclamă zgomotoasă, supărătoare și de prost gust?

Și dece vrea el, numai decât, să se declare „as” al politi-

cei libérale? Care-i este popularitatea, care-i sunt meritele? (Banca? Mașina?).

Despre d-l Panaite Criveț se știe cel puțin că este aristocrat și cinstit. Două atribute de aur în această vreme de faliment al democrației integrale.

Dar despre d-l Guranda? Că vorbește franțuzește și schimbă mașinile (numerotate cu 0 — zero —) cum își schimbă cucoanele pălăriile? Atributele astea nu pot decât să strice partidului liberal.

S'apoi luați-i d-lui Guranda Banca și veți vedea că — politicește — este egal cu... numărul mașinei sale.

Și — ca să sfârșesc — anticipez d-lui Guranda ceea ce plutește în atmosfera locală: intelectualitatea partidului liberal (dacă d-l Criveț se va retrage — nu e cazul, deocamdată) va cinsti pe d-l Leon Mrejeru cu conducerea partidului. (Să mă ierte d-l Mrejeru că vorbesc despre d-sa. Știm cât e de modest. Dar știm și și cât e de activ și desinteresat. Un om care a fost deputat de atâtea ori și a rămas sărac, e o excepție onorabilă.

Decât cu un contabil — fie și dela Paris — mai bine cu un învățător. Nu o fi vorbind el franțuzește, dar e mai aproape de sufletul țaranului.

Constantin Turcu

BILANT SĂPTĂMÂNAL

Edilitare

Edilii noștri lucrează de sarg la modernizarea orașului nostru. Și în afură de clădirile noi, ce se ridică, pe ruinele celor vechi, modernizarea mai constă și din alinieri și deschideri de străzi. Inceputul s'a făcut cu străzi dintre Catedrală și Liceu de băieți.

Lărgirea acelei străzi, pe lângă că i dă un aspect occidental, mai implică și dărâmarea burdelului (se poate citi și bordeiului) dărăpănat și murdar din colț.

E o biruință a d-lui Măcărăscu asupra inertei Consiliului comunal — care, după câte știu noi, se opune la exproprierea dărăpănăturii nequistorilor de vinuri, alcool și drogostie tarfală.

din centrul orașului.

Bordelul să și-l mute, nequistorii, la mahală — pe malul Bistriței, ori, mai bine, sus pe Cărlomanul.

Pe țărăstra primăriei

Din strada din fața grădinii publice, în sala mare, de jos, a primăriei, în orele de după amiază, lumea, care se plimbă, are ocazia să vadă prin fereastra li unul din birouri, pe o tânără conșă funcționară (tânără e un fel de a zice) care în loc să lucreze, își face unghiuile, se uită în oglindă, se pudrează, își face spăncenele, își roșește buzele și, mai ales, coase. Coase ore întregi.

Lăsăm primăriei toată înflăcarea pentru războarea acestui

caz (bine retribuit în bugetul comunei). Noi numai l-am semnalat. El dă de gândit pe această vreme de criză când funcționari buni, harnici și pătrunși de simțul datoriei și de respectul banului public, sunt pur și simplu concediați... pentru economii.

Dublu sens

Un ajiș al ziarului Lumea, a nunta, printre altele, aceasta:

Citirea scrisorii M. Sale Regelui, prin care cere să i se reducă Lista civilă. Deputații și Senatorii plâng. Reducerea diurnelor parlamentarilor.

Dece or fi plâns deputații și senatorii?

De citirea scrisorii M. Sale Regelui, ori de reducerea diurnelor?

Scrisoarea d-lui M. P. Florescu

La patronul liceului, d-l director Capșa a primit dela d-l inginer M. P. Florescu, următoarea scrisoare, care nu a putut fi citită, în întregime elevilor din cauza expresiilor ei tari și a aluziilor dramatice la actuala stare de fapt. Scrisoarea trebuind să fie în taină, lăsați prudenți, spre a nu alarmă susținătorii.

Noi, însă, nefiind obișnuiți cu managemente, o publicăm în întregime.

Domnule Director,

Informații fiind că în ziua de 27 Noiembrie se sărbătorește, la Piatra-Neamț, 61 ani de la existența primului așezământ de cultură românească „Petru Rareș” și cum din cauza serviciilor atât de variate al multora dintre noi, cari am fost elevi ai acestui altar de cultură, nu vom putea lua parte, profităm și de acest prilej, pentru a reînvi sentimentele noastre de admirație și recunoștință pentru acel modest mănunchiu de intelectuali români care acum 61

de învățământ secundar, cât și acelor care, mai târziu, în trunche cu neuitatul „Tata Negre” a încheiat primul nucleu de liceu și din a cărei primă promoție facem parte, promoție care și-a serbat 30 ani dela absolvirea liceului (Bacalaureat) chiar la 29 Iunie a.c. la Piatra-N.

În fața viitorului — din ce în ce mai sfânt pentru tineretul intelectual — vă rugăm ca, în cadrul sărbătorii de azi, să transmiteți elevilor, din parte-ne, următoarele:

Dragi colegi,

Pe băncile unde stați voi as-

tăzi, s'au perindat generații după generații care au fost de real folos atât județului nostru, atât de mândru și bogat în păduri, cât și țării, — grație educației solide și quasi militărești ce am primit-o dela acea pleiadă de profesori — care nu se îndelungiceau cu altceva de cât cu educația noastră.

Azi, când viața e din ce în ce mai grea, în special pentru intelectuali, ca colegi ai voștri mai bătrâni, suntem datori a vă da câteva povești, în speranța că sfaturile noastre vor fi ascultate.

Îndreptați-vă cât mai mult pași spre carierele practice și economice, după ce terminați fie gimnaziul, fie liceul.

Faceți să reinvie comerțul și industria românească din alte vremuri, când și românul trăia mai bine.

Azi mândra noastră țară e

Furtul din Văleni

Zilele trecute, părintele Serafim Băltătescu, din Văleni, s'a prezentat la poliție și a reclamat că a fost victima unui furt.

Iată împrejurările: Părintele econom (fire economă) — ca orice om bătrân — obișnuia să strângă bani albi pentru „zile negre (care, de fapt, nu se prea arătau). Până aici nimic prea curios. Curioase sunt numai metodele economice ale părintelui. Sf. Sa obișnuia să-și ascundă banii, în pământ, sub dușameaua pridvorului bisericii, nesocotind Cuvintele Mântuitorului din parabola celor mai nu știu câți talanți și Preceptele Evangheliei, care spun: nu vă strângeți comori pe pământ, unde rugina le mănâncă și furii le fură.

Pedeapsa cerească, pentru asemenea nesocotință, nu putea să întârzie. Și iată că într-o zi, pe când părintele Serafim mergea să înmulțască arginții comorii de sub dușamea, găsi locul gol... Pasă-mi-te, rugina le mănase, ori furii le furase.

Acuma, durerea părintelui, o înțelegem — e mare. Poliția își face datoria. Cercetează. Căci, desigur, vre-un ochiu viclean, pândise, de mult, agonișita părintelui. Și, când a crezut, el, că arginții umplu destul cutiile de sub dușamea, le-a golit.

Sperăm că rugăciunile părintelui și cercetările poliției, vor descoperi pe furi. Până atunci Sf. Sa va avea și timpul necesar să mediteze la o ascunzătoare mai practică și mai tănuită. Poate la pre-o bancă. Dar — Doamne! — și acolo sunt furi, molii și rugină.

Așa că, în ultimă instanță, îi recomandăm părintelui tot „recomandarea evangheliei” Cerul.

Cerul cu toate ale lui cele sfinte. Acolo este locul cel mai bun pentru strâns comori. Căci acolo, nici furii nu le fură, nici rugina și nici molii nu le mănâncă.

Numărul viitor al ziarului, va apare, de Sărbători, — în format dublu — primul său format. Atunci se împlinesc și trei ani dela apariție.

acaparată de străini, în toate ramurile de activitate: economică industrială, agricolă, forestică banțară, etc.

Se impune o ofensivă din partea tineretului sănătos, crescut în acel județ de munte spre deosebire de altă tinere care trăind în centre mai mari și-au internaționalizat chiar și sufletul din cauza mediului internațional în dauna elementului autoleotri.

Sunt atâtea comori ascunse în județul Neamț și în atâtea județe mândre ale scumpei noastre țări, care se speculează de atâtea străini de patrie, sânge și origină, iar Românul în propria lui țară a devenit, sau șomer intelectual, șomer industrial și chiar șomer agricol, parte din ei luând drumul Americii, în special Ardenii și Maramuregenii.

continuarea în pag 11 a

Iubite Domnule Președinte al Consiliului

Astăzi domnul ministru al finanțelor Mi-a supus spre semnare Mesajul către Parlament pentru legea reducerilor de salarii a funcționarilor publici.

Cu durerea în suflet și numai din cauza stării grele financiare a Țării, M'am hotărât să iscălesc această diminuare.

Sunt sigur că toți cei vizați vor pricepe că acest sacrificiu le-a fost impus de circumstanțe și că vor găsi în patriotismul care a caracterizat în totdeauna pe cetățenii Țării Mele, în timpuri grele, puterea de a suporta aceste greutăți, pe care le doresc și le nădăjduiesc de cât mai scurtă durată.

În aceste împrejurări, inima și conștiința Mea, nu pot răbda ca această reducere să nu Mi-o impui și Eu.

Vă rog deci, domnule președinte al consiliului, să dați indicațiile cuvenite ministrului de finanțe, să Mi se adrețeze Mie și Membrilor Familiei Domnitoare reducerea de 22 la sută asupra dotațiilor înscrise în buget.

Vă rog scumpe domnule președinte al consiliului, să credeți în toată stima și afecțiunea ce V'o port.

CAROL.

N. R. Gestul M. Sale Regelui este pilda și lecția cea mai drastică ce s'a aplicat vreodată o-brazului de taval al cumularzilor, acaparatorilor de diurne de tot felul și tuturor nesățioșilor bugetivori ai Statului Român.

Rămâne de văzut dacă-l vor înțelege, așa cum trebuie, nu numai Miniștrii, deputații senatorii, ci chiar și parafecții tuturor prefecturilor din întreaga țară.

Pentru cei ce latră că suntem subvenționați de Camera de Agricultură.

D-lui C. M. Turcu - profesor
directorul ziarului Avântul

La cererea D-vs, am onoare a vă confirma, că, în tot timpul cât am fost eu președinte, dela 1925 și până azi, Camera de Agricultură a subvenționat cu nici o sumă ziarul dvs. — nici chiar cu plata abonamentului — și nici dvs. personal, nu v'a dat nici un ban pentru serviciile ce ați adus, realmente, Camerii și agriculturii în genere.

Vă rămân dator cu recunoștința ce se cuvine unui ziar ce a știut să îmbrățișeze problemele vitale ale județului și să ajute opera unei instituții ce a sacrificat totul pentru plugari.

Președ. Cam. de Agricultură

Econ. Șt. Romanescu

8 Dec. 1930

N. R. Ne abținem dela orice comentariu. Mânia ni s'a oprit între dinți, scrâșnind — din respect pentru cititori. Altfel am slobozi câinilor câteva vorbe active care să le imbrățișeze toată familia. Așa sintetice și globale cum sunt toate injuriile românești.

Scrisoarea d-lui Florescu

(continuare d-n pag 1-a)

Deacea pregătiți-vă cât mai bine, depe băncile școlii. ascultați cu deosebită atenție poveștile valoroșilor voștri profesori, și intrați cu curaj în viața luptând pentru afirmarea drepturilor la viața, în propria voastră țară, pentru care s'au jertfit atâtea generații din tineretul jud. Neamj.

Și încă un sfat!

În viața voastră ferii-vă de politicieni și politică, una din cangrenele de după război care au viciat oamenii, au pervertit caracterul și a adus țara în hal în care ne aflăm azi. Căci azi constatăm că mai toți acei care după părăsirea băncii școlii sau ale universității, n'au putut parveni la nici o situație, și-au schimbat orizontul lor în politică, parvenind la situații, care au distrus țara și au descurajat elementele valoroase și cinstele, îmbogățindu-se în detrimentul colectivității și sfidând tot ceia ce e cinste, demnitate, caracter și sentiment

național românesc.

Deacea, ca final, în numele primei promoții de Bacalauriați ai Liceului (seria 1890-900) sunt ecoul al atâtor serii, cari azi și în acest moment suntem cu gândul și sufletul în mijlocul asistenței atât de selecte a județului nostru, dorind ca sfaturile noastre de colegi mai bătrâni mulți din noi cu părul încrunțit de vremuri, să fie adânc prins în inimile voastre tinere.

Să trăiască Cor ul Profesorat al Liceului „Petru Rareș”
— Să trăiască tineretul român al Liceului „Petru-Rareș”
— Sfântă să fie memoria tuturor acelor dntre profesori și elevi care s'au sacrificat pentru învățământ, patrie și mai presus de toate, pentru Cinst.

În numele Primei promoții de Bacalauriați a Liceului Petru-Rareș.

M. P. FLORESCU

Fost Deputat

București 21 N-brie 1930.

Dela 2- la 4 ani închisoare

Alex. Popovici, autorul furtului de 5 milioane, a făcut apel la tribunal, contra sentinței judecătorești, care l-a condamnat la 2 ani închisoare pentru furtul comis în ga-a locală.

Tribunalul, judecându-i apelul, găsește că faptul a fost rău calificat ca furt simplu, și-l califică furt cu efracție majorându-i pedeapsa la 4 ani.

D-l Orațiu Alexandr. scu, care a prezidat ședința, a dat o bună lecție majorând pedeapsa dela 2 la 4 ani.

Posta redacției

D-l Dorneanu V. — inginer, e rugat a ne trimite și restul articolului

Un internat modern

Cea mai importantă problemă în educația copiilor dela țară, e problema gazdelor. Din toate punctele de vedere părinții trebuie să priviască această chestiune cu mare grijă.

A aduce un copil dela țară și a-l lăsa la o gazdă pe care întâmplarea și-a indicat-o — fără să știi moravurile casei bolile de care suferă membrii familiei de gazdă, felul lor de a se hrăni și toate obiceiurile lor de viață — e o mare greșală și un mare pericol pentru copil.

Mai ales pentru fetele pericole e mai mare și urmările unei educații rele, mai grave. În acest caz, în loc să aducă școala și sacrificiile părinților un folos real, aduc o nenorocire.

În ultimul timp județul nostru a fost înzestrat cu două instituții cari rezolvă această problemă și ajută părinții ca sacri-

ficiile lor pentru copii, să fie făcute cu mare folos.

Întău, Internatul liceului de băieți, oferă băieților dela țară, sau din alte orașe, o gazdă ideală, din toate punctele de vedere și o educație aleasă; și asigură copiilor o dezvoltare normală fizică, intelectuală și morală, care bucură părinții și ușurează munca profesorilor.

Apoi căminul familiar, desub conducerea d-nei Popovici, rezolvă și pentru fetele această problemă.

Aici e mai mult ca o gazdă ideală, aici e, mai bine „ca la mama acasă”.

Un internat modern, cu tot confortul necesar și mai cu-samă cu toată grija de educația aleasă ce trebuie să se dea fetelor. Dormitoare suficiente de spațioase, masă copioasă, meditație cu profesoare, infermerie, baie, sală de sport și pe deasupra grijă de mamă.

Cele mai multe fete au aici o viață mai comodă și mai plăcută decât acasă la părinți.

Pus sub auspiciile „Soc. ortodoxe a femeilor române” rivalizează cu internatele moderne ale congregațiilor catolice din apus.

Părinții fetelor ce trăesc în acest cămin familiar, ar trebui să-l cunoască pentru ca întreaga lor recunoștință să se manifeste față de sacrificiile ce d-na Popovici face pentru această operă.

Imi fac cea mai elementară datorie de părinte, relevând cele de mai sus și asigur pe d-na Popovici că a realizat o mare operă; viitorul îi va asigura nu numai recunoștința noastră ci și a acelor cari acum beneficiază de jertfa ce se face pentru ele.

E. on. Al. Romanescu
Bistricioara

un potop de anateme s'a abătut pe capul publicului, din gura nevrucosului păzitor a ordinei publice,

O mostră: „Chem comisarul să vă dea afară”.

Și erau, de față, obraze destul de subțiri care impuneau mai multă decență.

Comentarii? Se pare că faptul nu are nevoie de comentarii.

CETAȚENI!

Orașul nostru deși a suferit mult de pe urma inundațiilor, n'are încă nici o apărare.

În primăvară ne amenință un mai mare pericol.

Ce e de făcut?

Veniți cu toții la

O mare consfătuire

la Casa națională din Precista, Duminică 14 Decembrie ora 10 jum. dimineața.

COMITETUL

cetățenilor inundați

Poveste cu cinematograf și cu ipistați.

.... petrecută Duminica trecută la Cinema Regal (în sală nu pe ecran).

Lume multă, ca în zi de sărbătoare, în țară fără alte distracții (afară de aperitivele cotidiene).

Și după ce a înghesuit publicul ca pe sardele, vânzând bilete peste îngăduința legii, generosul proprietar a oferit celor ce au fost mai bărbătoși, scaune.

Toate bune până aci; sau toate rele, (cum vreți). Un public dornic să-și uite necazurile, deoparte și un scapeț de proprietar, speculant de alta.

Cine-i vinovatul? Veți spune, pe bună dreptate: Scapețul.

Ei nu, publicul! Cine a spus-o? Un domn, zice-se polițaiul Eu unul nu cred să fi fost chiar el! Prea ne-am făcut o idee bună de Poliția Pietrei și prea ne-ar fi amarnică înșelarea.

Dar să revenim. Intrat în sală

BANCA MOLDOVA S. A.

CAPITAL ȘI REZERVE 181.500.000 LEI

Centrala: IASI

Sediul: BUCUREȘTI

SUCURSALE: Cernăuți, Galați, Brăila, Bălți, Celate-Albă, Roman, Rani, Tighina, Vaslui, Bârlad și PIATRA NEAMȚ.

AGENȚII: Iași-Hala, Iași-Socola, Iași-Gara, București-Calea Moșilor, Galați-Piața și Tarui.

ANTREPUSITE: Iași-Gara, Iași-Păcurari (linie de garaj), Roman, Ungheni, Bălți și Dorohoiu.

AFILIAȚIUNI: Banca Timișoarei, Timișoara, Banca Soroca, Banca Comerțului Orhei, Banca Comerțului Călărași (Basarabia) Banca Comerțului Podul Iloaiei cu sucursala Tg-Frumos.

Face orice fel de operațiuni de bancă, eliberează a-creditive, cecuri și ordine de plăți asupra tuturor piețelor interne și străine, primește depozite spre fructificare și capitalizare, eliberează carne de economie, acordă avansuri asupra mărfuri și efecte, secțiune specială de titluri și acțiuni.